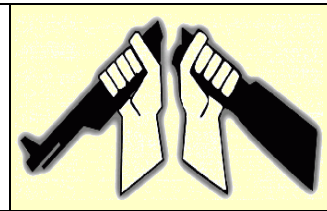

Pacifisme
Militærnægtelse
Civil ulydighed
Ikkevold
Freds – og
Konfliktløsning

INDHOLD

24 års forkert politik over for Rusland 2

De tillidskabende foranstaltninger fra Den Kolde Krig skal bringes frem i lyset og gives fornyet liv. Det haster!

NATO spreder Fake News 4

Et omstridt løfte om at NATO ikke ville rykke mod Øst efter Murens fald er overraskende nemt at dokumentere.

Afghanske kvinder i protest mod vold og krig... 5

Fredslejren er noget helt nyt for landet, men har ingen omtale fået i Danmark, selvom den ligger i Helmand.

Nutidens tyske krige udkæmpes fra Slesvig 6

Tæt ved den tyske grænse ligger basen, hvor Tysklands elektroniske krigsførelse udpeger mål for USAs bomber.

Huller i traktat mod militarisering af rummet ... 7

Rum-traktaterne opfordrer til fredelige formål, men rummer desværre intet generelt forbud mod militær aktivitet.

Endnu flere soldater skal nu kontrollere civile .. 8

En ny infanteribataljon på 500 mand skal med kort varsel kunne indsættes til at hjælpe politiet.

Sultestrejke førte til dansk militærnægterlov 9

En ung mands kamp mod at trække i uniform udløste loven om civil værnepligt – som han så også bekæmpede.

Ikkevoldens grand old man er død..... 11

Gene Sharp er død, men hans teorier om ikkevoldelig modstand bruges fortsat hele kloden rundt.

AMK holder årsmøde den 11. maj 11

24 ÅRS FORKERT POLITIK OVER FOR RUSLAND

Af Jørn Boye Nielsen, Søren Riishøj, Poul Villaume og Clemens Stubbe Østergaard (RIKO)

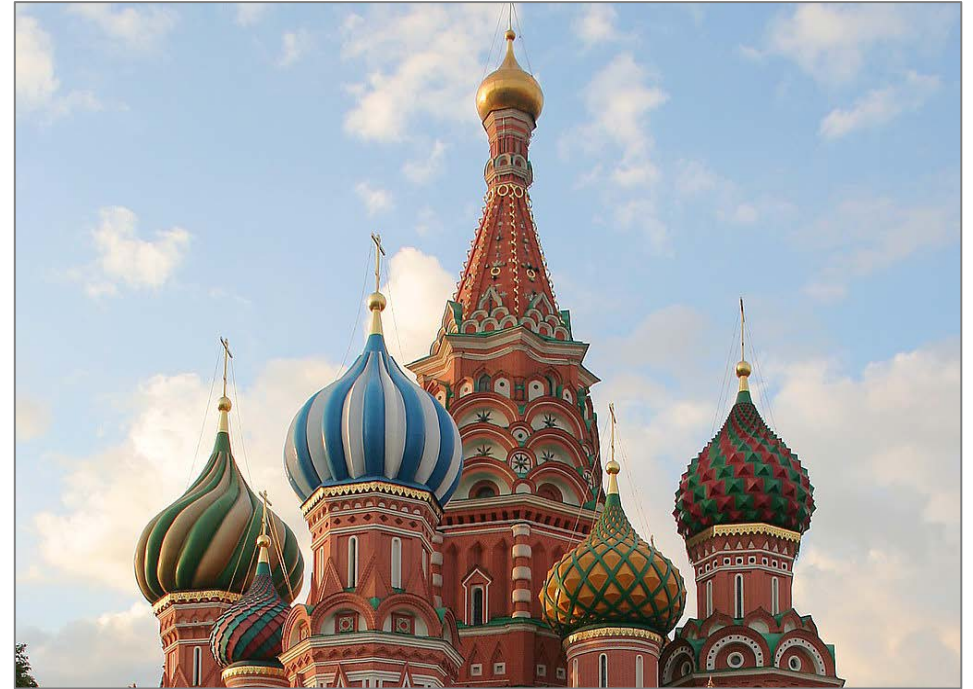
Hvilken strategi og politik bør Danmark og Vesten anlægge over for Vladimir Putins autoritært styrede Rusland? I de sidste mange år – herunder de seneste fire-fem år, hvor forholdet mellem Vesten og Rusland for alvor er blevet forsuret – har dette vigtige spørgsmål desværre givet anledning til alt for lidt reel debat i Danmark. Hos ”regering, presse og eksperter” er der ingen plads til di-straherende nuancer eller gråtoner – verden er skarpt delt op i sort og hvidt, de onde og de gode.

Denne tanke- og tilgang var i post-koldkrigsperioden – før og efter 2001 – med til at føre Vesten ud i mere eller mindre modproduktive angrebskrige, ofte på et tvivlsomt folkeretligt grundlag. Tankegangen var også udbredt under især de dybfrosne perioder af Den Kolde Krig, hvor stemmer, som kritiserede egne ledes konfrontationskurs over for modparten i både den diktatoriske østblok og den demokratiske vestblok, blev stemplet som ’nyttige idioter’.

Det er nu en præmis, at der hænger en mere eller mindre umiddelbar russisk militær trussel over de baltiske lande. Siden 2014 er præmissen om ”et stadig mere aggressivt Rusland” i dansk og vestlig politiker- og medieåret diskurs blevet et *aksiom* – dvs. en selvindlysende forudsætning, som ikke kræver nogen nærmere argumentation eller sandsynliggørelse – ud over henvisningen til annekteringen af Krim samt Kremles militære støtte til det russiske mindretalsoprør i Østukraine.

Begge dele var dog en umiddelbar reaktion på det åbenlyst vestligt støttede magtskifte i Kyjiv i februar 2014. Et kupagtigt magtskifte, som via gadens parlament, anført af militariserede højreradikale grupper – væltede den korrupte, men folkevalgte ukrainske præsident, Janukovitj, på trods af at højtstående repræsentanter for EU dagen forinden havde indgået en fornuftig kompromisaf-tale med ham om bl.a. en koalitionsregering med oppositionen og et snarligt præsidentvalg. De nye magthavere i Kyjiv, som omgående blev omfavnet af både Bruxelles og Washington, havde bl.a. talt om at opsigte Ukraines aftale med Rusland om flådebasen i Sevastopol på Krim, og om at ophæve russisk som officielt andetsprog i landet.

Ædruelige *analyser* afviser, at situationen omkring Krim, hvor 66 pct. af be-folkningen er russisk, med nogen rimelighed kan paralleliseres med situatio-nen i de tre baltiske NATO-lande, hvor de russisk-talende er i mindretal. Det er også mere end svært at se hvilke fordele, Kreml skulle øjne i at ”erobre et eller flere baltiske lande” i et lynangreb, selvom netop dét er et officielt sce-narie hos NATOs planlæggere. Alligevel er de baltiske landes historisk betin-gede bekymring for den store russiske nabo siden 2014 ikke uforståelig rent

psykologisk og ej heller deres følte behov for militære ’nervepiller’ fra NA-TOs side. Men den vigtigste vej til at nedtrappe eksisterende spændinger mel-lem Rusland og de baltiske lande er den politisk-diplomatiske, herunder at til-skynde de baltiske regeringer til bedre at integrere de russiske mindretal og sikre deres rettigheder, så mindretallene ikke kan udnyttes i russisk-nationali-stisk propaganda, samt at alle parter må acceptere skærpet OSCE-kontrol og -tilstedeværelse i grænseområderne mellem Baltikum og Rusland.

Det er tilsyneladende også en given sag, at NATOs militære styrkeopbygning over for Rusland i Østersøregionen ikke behøver noget diplomatisk side-stykke. Det er her værd at minde om, at NATO *siden 1967* har haft to princi-pielt ligestillede formål, som gensidigt supplerer hinanden: militær afskræk-kelse og politisk-diplomatisk afspænding. Konceptet var med til at give NATO en konstruktiv rolle – ikke mindst på dansk foranledning – i den europæiske afspændingsproces i 1970erne og 1980erne. Men som den amerikanske fhv. topdiplomat Chas W. Freeman *påpeger*, er USAs udenrigspolitik gennem en årrække blevet tydeligt militariseret, samtidig med en markant nedprioritering af det diplomatiske instrument.

Danmarks ambassadør i Moskva, Thomas Winkler, *advarer* imod at overdrive Ruslands militære kapacitet, og imod at slutte fra enkelte situationer med aktiv

russisk brug af militær magt – Georgien i 2008, Ukraine i 2014, Syrien fra 2015 – til en bredere tese om mere eller mindre nært forestående russisk aggression. I alle tre tilfælde gik Moskva efter Winklers vurdering kun i militær aktion, fordi der set fra Moskva forelå akutte og alvorlige trusler mod Ruslands vitale interesser. Og Winkler minder om, at mens Rusland foretager militært provokerende handlinger i Østersøregionen, så viser Moskva samtidig villighed til dybere integration i samarbejdet i de regionale fora omkring Østersøen og Arktis.

Derfor ser diplomaten Winkler effektive kommunikationskanaler, samarbejde og handel med Rusland som en bedre vej end et nyt våbenkapløb. Frem for et bl.a. økonomisk pres udefra, som bruges til at styrke Putins position i russisk indenrigspolitik, peger Winkler på, at det er i Vestens interesse, at et Rusland med økonomisk vækst ikke er efterladt uden for de internationale samarbejdsstrukturer.

I juli 1990 vedtog NATO sin London-erklæring med appel om nye mekanismer og institutioner for europæisk sikkerhed samt afmilitarisering. Og før og efter Tysklands genforening i oktober 1990 forsikrede vestlige ledere gentagne gange mundtligt Moskva om, at NATOs jurisdiktion ikke ville blive flyttet længere mod øst. Men i Vesten blev alt dette hurtigt glemt efter Sovjetunionens sammenbrud. I 1992 advarede den amerikanske diplomat og historiker George Kennan, som i 1946-1947 havde formuleret USAs og Vestens inddæmningsstrategi over for sovjetkommunismen under Den Kolde Krig, offentligt imod faren for vestlig *triumfalisme* og overmod. Man skulle snarere spørge sig selv, fortsatte han, hvad der var gået tabt ved, at den gensidige militarisering og overoprustning reelt havde forlænget Den Kolde Krig unødigt.

Alligevel kastede Den Kolde Krigs afslutning NATO ud i noget, der lignede en eksistentiel krise, som først så ud til at lette noget, da man fra 1994 officielt fandt et nyt, forenende strategisk mål, nemlig 'projicering af stabilitet mod øst', dvs. gradvis udvidelse af NATOs medlemskreds med de øst-og centraleuropæiske lande. Udsigten til, at sikringen mod en (mulig fremtidig) trussel fra Rusland skulle blive en selvpfyldende profeti. Det første land i Europa siden 1945, som har fået ændret sin status og sine grænser med militær magt fra én magt(blok)s side, var ikke Ukraine med den russiske Krim-annexering i 2014. Det var derimod Serbien i 1999 med den NATO-fremkaldte *de facto*-løsning af Kosovo. ...

Naturligvis har Putins Rusland et medansvar for det aktuelle spændingsniveau. Men husk 1970erne: Brezjnevs Sovjetunionen var trods alt langt mere udfri – og militært langt stærkere – end dagens Rusland, og det afholdt på ingen måde Vesten fra – i øvrigt med både socialdemokratiske og borgerlige

danske regeringer som proaktive pådrivere i NATO – at indgå omfattende afspændings- og våbenkontrolaftaler med Moskva. Det skete bl.a. i erkendelse af, at afspænding, snarere end militær konfrontation, fremmede en gradvis liberalisering i østblokken. I dag er begreber som 'afspænding', 'diplomati' og 'våbenkontrol' nærmest udraderet af den sikkerhedspolitiske diskurs blandt politikere, dominerende eksperter og mediefolk – især i Danmark.

I disse måneder, hvor der i USA og i NATO-/EU-landene er stort fokus på anklagerne mod Rusland for cyberbaserede angreb på Vestens demokratiske institutioner og valghandlinger, kan der også være grund til at minde om, at kansler Merkel på München-sikkerhedskonferencen i februar 2017 foreslog, at hele spørgsmålet om cybersikkerhed blev taget op til substantiel behandling i NATO-Rusland-rådet. Forslaget blev straks støttet af Rusland, men det russiske forslag forblev dog reelt ubesvaret af Obamaregeringen.

Man kan vælge at se den russiske 'cyberkrigsførelse' i USA og i andre lande som en slags defensivt svar (eller 'tak for sidst') på bl.a. USAs 'Freedom Support Act', som i 15 år efter 1992 tillod skiftende amerikanske regeringer at kanalisere 2,2 mia. dollars til i hundredvis af russiske organisationer, partier, medier, NGO'er og firmaer, som med mængder af amerikanske eksperters bistand formulerede markedsøkonomisk lovgivning m.v.

Gordon Adams, en af hovedaktørerne i hele denne indsats under præsident Clinton i 1990'erne, kaldte det i 2016 for "en af de største, mest aktive og indgribende ikkemilitære interventioner i en anden stormagts politiske forhold nogensinde". Ifølge Adams var det også en intervention, som – uanset gode intentioner – var naiv. Ifølge ham respekterede den nemlig ikke russisk national stolthed, og af de fleste russere blev den betragtet som en ydmygende amerikansk indtrængen, der primært var i USAs egen interesse.

På cyberområdet – præcis som på det militære område og andre felter – er åben dialog og substantielle forhandlinger dog under alle omstændigheder den indlysende bedste, ja eneste vej frem til at nedbryde den dybe gensidige mistillid, som i dag hersker mellem Vesten og Rusland. På alle fronter gælder det for begge parter om at undgå hyperfokus på den anden parts fejl- og overgreb, mens man i praksis er totalt blind over for egne fejltrin. Selvfølgelig nedbrydes bedst i ligefrem dialog med gradvis og systematisk opbygning af gensidigt tillidsskabende foranstaltninger med tilhørende institutioner. Det lykkedes i vidt omfang under Den Kolde Krig i 1970erne og 1980erne. Både institutionerne og aftalerne eksisterer faktisk stadig. Men de skal bringes frem i lyset igen, støves af og gives fornyet liv. Det haster.

Et forkortet uddrag – læs det hele som abonnent på magasinet RÆSON 33
Raeson.dk/2018/i-24-aar-har-vesten-forfulgt-en-forkert-politik

NATO SPREDER FAKE NEWS

Af Tom Vilmer Paamand

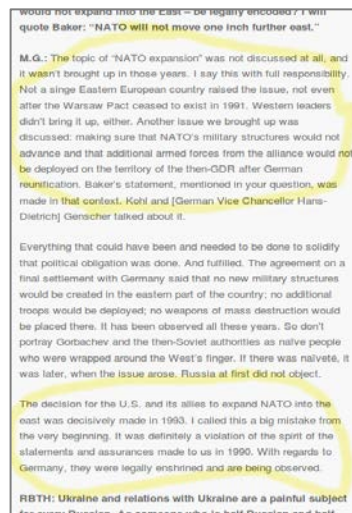
Alle snakker om Fake News, men ingen er særlig enige om hvad det mon er – bortset fra at det altid er netop modparten, der har viderebragt noget helt forkert. Fake News serveres gerne med den yderligere finte, at det er alle andres modstridende, men korrekte oplysninger, som angiveligt er de falske.

Denne mekanik bruges kronisk mod et kendt eksempel fra fortiden – at Sovjets sidste leder Mikhail Gorbatsjov blev lovet, at NATO ikke ville rykke mod Øst efter Murens fald. Her kommer Uffe Ellemann-Jensen **altid** ivrigt på banen for at modsige historien med fuld eks-ministeriel pondus. Det er løgn, forklarer Uffe Ellemann: *”Et sådant løfte blev aldrig givet, hvilket Gorbatsjov selv har bekræftet”*. Og påstanden er oven i købet *”et eksempel på den misinformation, som russiske troldefabriker ihærdigt spreder i vestlige medier”*.

Da Uffe Ellemann vel ikke direkte lyver, må han selv være offer for bevidst misinformation, for et sådant løfte er overraskende nemt at dokumentere. Selveste **traktaten** om Tysklands genforening fra september 1990 begrænser nemlig NATOs muligheder mod Øst med ordene: *”Foreign armed forces and nuclear weapons or their carriers will not be stationed in that part of Germany or deployed there.”* Et løfte om ikke at placere fremmede styrker mod Øst blev altså klart givet, her for det tidligere DDRs område og i form af en underskrevet traktat mellem stormagterne – hvilket gør Uffe Ellemanns platte mobberi om *”russiske troldefabriker”* endnu mere pinlig.

Den misvisende henvisning til Gorbatsjov lader Uffe Ellemann til at have fundet i NATOs eget **faktaark** om *”NATO-Russia relations”*, hvor Gorbatsjov citeres således: *”The topic of 'NATO expansion' was not discussed at all, and it wasn't brought up in those years. I say this with full responsibility. Not a single Eastern European country raised the issue, not even after the Warsaw Pact ceased to exist.”*

Citatet fra oktober 2014 er korrekt – men det er skamklippet fra et **længere svar** som nogle linjer senere ender med at Gorbatsjov helt modsat Uffe Ellemanns referat går hårdt i rette med NATOs udvidelser: *”The decision for the U.S. and its allies to expand NATO into the east was decisively made in 1993. I called this a big mistake from the very beginning. It was definitely a violation of the spirit of the statements and assurances made to us in*

1990. With regards to Germany, they were legally enshrined and are being observed.” Både Uffe Ellemanns og Gorbatsjovs udsagn kan betyde lidt af hvert, og begge har jo et eftermæle at polere, men Gorbatsjovs holdning er klart **angivet**. Når skribenten på NATOs **faktaark** bevidst udelader Gorbatsjovs efterfølgende konklusion, har NATO ingen troværdighed tilbage i denne sag.

Formelt er det korrekt, at der ikke blev nedskrevet juridisk bindende løfter fra Vesten om slet ikke at udvide NATO mod Øst. Kun løftet om brugen af DDRs område blev skrevet ind i traktaten om Tysklands genforening, for i 1990 dækkede Warszawa-pagten fortsat det meste af det østlige område mod Sovjet, og en afvikling var, som Gorbatsjov skriver, ikke til forhandling dengang.

Men mange sådanne mundtlige løfter blev givet og lå i høj grad **til grund** for forhandlingerne. NATO bringer underligt nok selv disse frem på deres egen hjemmeside i en **længere analyse**, der grundigt argumenterer for alt det, som Uffe Ellemann nu håner som Fake News:

”... De sovjetiske ledes hovedfejl bestod i, at de stolede på deres modparters ord og ikke søgte at få papir på dem ... derfor har russiske politikere nu ikke meget tiltro til velvillige erklæringer fra NATO. ... NATO tog den afgørende rolle i mange konflikter (tidligere Jugoslavien, Irak), ... og ønskede ikke oprigtigt at tage hensyn til russiske interesser. ...”

[Læs hele analysen på FRED.dk/artikler/krigrisk/roulette/20171024.htm](https://fred.dk/artikler/krigrisk/roulette/20171024.htm)

DANSK NØL OM DOMSTOL MOD ULOVLIG ANGREBSKRIG

Fra juli 2018 kan ICC, Den Internationale Straffedomstol, dømme beslutnings-tagere bag ulovlige angrebskrige, men Danmark har fortsat ikke ratificeret denne aftale. Det har **flere end** 30 andre lande som fx Belgien, Finland, Holland, Spanien og Tyskland, og det er nok til at aftalen alligevel kan træde i kraft. Den ny aftale er forsigtig, så domstolen vil kun kunne dømme personer fra lande, der selv har ratificeret – i modsætning til domstolens øvrige kompetencer, hvor sager kan dømmes bare en af de berørte stater er med i aftalerne mod krigsforbrydelser, folkedrab og forbrydelser mod menneskeheden.

De nye aftaler har været under dansk vurdering siden forslaget blev fremsat i 2010, om at ICC også skulle have **jurisdiktion over aggressionsforbrydelser**. En række oppositionspartier **opfordrede** sidste år regeringen til at sparke gang i ratifikationen, men **intet er sket**. Nick Hækkerup (S) **sagde** under debatten, at:

”I bund og grund er det jo ret simpelt at svare på: Skal Den Internationale Straffedomstol kunne retsforfølge politiske og militære ledere, som er ansvarlige for en ulovlig krig? ... Hvis man så vil løfte det lidt, kan man sige: Skal Danmark insistere på, at vi skal have et verdenssamfund, som står for lov og ret og ikke på den stærkeste eller mest brutales ret?”

AFGHANSKE KVINDER I PROTEST MOD VOLD OG KRIG

Af Tom Vilmer Paamand

En stor gruppe unge fredsaktivister, herunder mange kvinder, har oprettet en fredsløjre i den afghanske provins Helmand. Løjren er en reaktion på endnu en bilbombe, der i marts dræbte tyve mennesker og sårede 55 uden for et stadion. Fredsløjren er noget helt nyt for Afghanistan, men har ingen omtale fået i Danmark, skønt selve angrebet blev omtalt i de fleste danske aviser.

Navnet Helmand er kendt af de fleste herhjemme, for danske soldater var udstationeret i området fra 2006 til 2014. På trods af den langvarige danske indsats i området, er hovedparten af Helmand fortsat under Talebans kontrol, og præget af hvad der kaldes terrorisme, men som reelt er en vedvarende borgerkrig. Oven i er Helmand central for Afghanistans dyrkning af opium, en solid indtægtskilde for Taliban, og en stor årsag til uroen. Flere end 10.000 civile blev såret eller dræbt i 2017 under krigs- eller terrorangreb, oplyser FN.

Aktivisterne stillede telte op ved det stadion, hvor angrebet fandt sted. Fredsløjren ligger i provinshovedstaden Lashkar Gah, og planen er senere at marchere til et Taliban-kontrolleret distrikt og kræve en stopper for krigen. Taliban opfordrer demonstranterne til i stedet at marchere mod USAs militærbas. Løjren fik succes med en sultestrejke, hvor 12 udhungrede aktivister blev indlagt. Dette fik Afghanistans betydningsfulde råd af religiøse lærde, kaldet Ulema, til at love hjælp. Rådet vil sammen med landsbyældste og aktivister udarbejde en fredsplan for en aftale mellem regeringen og Taliban.

Senest er protesten nået ind i Afghanistans senat, hvor flere senatorer har udtrykt deres støtte til aktivisterne. Senatoren Najiba Hosseini sagde, at "Mennesker i Helmand beder om fred og udtrykker deres had til krig. Jeg støtter dem, og opfordrer til lignende bevægelser i andre provinser. Vi har brug for en national konsensus, fordi vi ikke kan forvente udenlandsk hjælp uden enighed".

Afghanistans præsident Ashraf Ghani har længe opfordret Taliban til forhandling, men oprørsgruppen har endnu ikke svaret. Samtidig opruster regeringshæren sin indsats mod Taliban, men dens seneste luftangreb i Kunduz dræbte flere end 200 mennesker, hvoraf flertallet var civile, kvinder og børn.

Antikrigsdemonstranterne i Helmand siger: "Vi vil prøve alt for at få fred. Vi vil gå til Talibans baser og bede om vore brødres hjælp til våbenhvile." En af kvinderne forklarer at: "Jeg mistede min søn. Jeg beder Taliban om at acceptere vores krav om fred". Fredsaktivismen har bredt sig videre til Gereshk og Nawa i Helmand samt til Kunar-provinsen og flere afghanske byer inklusive hovedstaden Kabul, hvor aktivister fortsætter med demonstrationer og sit-ins i et fælles krav om øjeblikkelig våbenhvile og fredsforhandlinger.

[ToloNews.com/search?search=peace+camp](https://tolo.com/search?search=peace+camp)

6000 DAGES FREDSVAGT SIDEN AFGHANISTAN-KRIGEN

"Krig er terror – Fred er mulig", lyder det fortsat fra Fredsvagten, der har stået hver dag ved Christiansborg lige siden Danmark gik med i angrebet på Afghanistan i oktober 2001. Bo Richard, Peter Henning og en perlerække af utroligt mange andre gode fredsfolk har i årenes løb trofast stået vagt.

"Tænk hvis Danmark igen blev et land man ringede til, fordi man vidste at vi var en hæderlig, retskaffen og klog nation, som dygtigt og troværdigt kunne mægle i verdens konflikter; som vidste og viste, at der er anden vej til fred i verden end det nuværende officielle Danmarks krigs – og militærpolitik", efterlyser Fredsvagten. For først den dag vore politikere begynder at handle fredeligt, vil der ikke længere være grund til den permanente Fredsvagt.

DE DANSKE MILITÆRUDGIFTER STIGER

- men så er det heller ikke værre. NATOs fælles mål fra 2013 var, at hver nation bør bruge 2 procent af BNP på militær. Danmark har ligesom Tyskland hidtil ligget midtvejs med knap 1,2 procent. Ved slutningen af det nye forsvarsforlig i 2023 vil Danmark nå 1,3 procent – langt fra de anbefalede to procent. Samlet bruger militæret nu ekstra 12,8 milliarder kroner over de næste seks år. Milliarderne har politikerne fundet i hvad der kaldes *det økonomiske råderum* – og da penge jo kun kan bruges én gang, mister vi alle sammen på dette, da pengene ellers kunne have været brugt til noget smukt.

NUTIDENS TYSKE KRIGE UDKÆMPES FRA SLESVIG

Af Ralf Cüppers – *Deutsche Friedensgesellschaft – Vereinigte KriegsdienstgegnerInnen*

I satire-tegneserien Statsministeren ser man en militærperson udtale: "Vores kampfly er klar til at tilintetgøre ISILs positioner i Syrien. Men af sikkerhedsmæssige hensyn kan vi ikke oplyse de præcise GPS-koordinater." På tegningerne ser man så et kampfly bombardere et civilt mål. Tegneserien har vist sig at være blodig realitet. Den refererer til en ugerning, begået i Slesvig tæt ved den danske grænse.

Tysklands ECR-Tornado kampfly har hjemsted i Jagel ved Slesvig. ECR er forkortelsen for *Electronic Combat / Reconnaissance*, det vil sige elektronisk krigsførelse og opklaring. Arbejdsdelingen mellem forbundsværnet og andre NATO-partnere er den samme som under NATO-krigen mod Jugoslavien: Forbundsværnet fandt fjendens stillinger, mens NATO-partnere (især USAs flyvevåben), kastede bomber mod de udpegede mål.

På denne måde har tyske soldater for nyligt ved hjælp af spionageelektronikken i en ECR-Tornado fx udpeget en bygning som kampstilling for ISILs tropper – men den var faktisk en skole. Det lyder dumt, at man kan forveksle panser med en skolebygning, men flere end 30 civilpersoner blev dræbt, heraf flest skolebørn. Når en ISIL-terrorist angriber civilpersoner, er det et stort emne blandt politikere og i aviserne, men når soldater gør noget af det samme, så undskyldes det med at det er et uheld, en forseelse, *collateral damage*. Men det er en dårlig undskyldning, bare en løgn. Fordi vi ved alle ganske nøjagtig, at når man bruger militær, så skaber det mange civile ofre. I nutidens krige dør mere end ti gange så mange civile, som der dræbes soldater.

ECR-Tornadoerne er skadeligt selv når de ikke deltager i krigen mod ISIL. De sviner miljøet til ved at forbruge fem tusinde liter jetbrændstof hver eneste time, de er i luften. En flyvetimes CO₂-udslip svarer til hvad jeg bruger for at varme mit parcelhus op i fem hårde vintre. Før ECR-Tornado lander, er piloten nødt til at sprede resten af brændstoffet ud i luften – hvis tanken ikke er næsten tømt, vil maskinen være for tung til at lande.

Herved sprøjter piloten sundhedsfarlige stoffer, blandt andet kræftfremkaldende benzol, ud i luften, og befolkningen ånder den giftige tåge ind med lunge sygdomme som følge. Størst er belastningen fem kilometer før landingsbanen. Civile piloter må ikke sprede brændslet ud før de lander, de skal beregne nøjagtig, hvor meget de skal tanke, så de har nok til at flyve til målet men ikke er for tunge ved landingen. Dette lovkrav gælder ikke for militære fly.

ECR-Tornadoerne og andre militære fly laver langt mere støj end civile fly af samme størrelse. Ved civile fly, som lander ved lufthavne i nærheden af storbyer, er der en bevidsthed om at de ikke må larme for meget – for ellers væk-

ker det for megen modstand i befolkningen. Ved militære fly har man ikke disse skrupler, for Tysklands militære lufthavne er langt fra storbyer, men de mennesker, som bor i Jagel, Kropp, Klein-/ Groß Rheide, Haddeby (og Slesvig) bliver generet af kampflyenes støj. Larmen er yderst skadelig for helbredet, medfører blandt andet søvnløshed, stressrelaterede sygdomme og hjertekar sygdomme, som man kan dø af.

Våbenuddannelsen af ECR-Tornados piloter er flyttet fra USA til Jagel. I Tyskland er atomvåbnene (ifølge officielle kilder) kun deponeret i Büchel – men forbundsværnet skriver, at samtlige våbentyper nu trænes i Jagel. Der forventes derfor endnu mere flyveaktivitet med endnu mere støj og endnu mere forurening ved Jagel. Der er også planlagt, at der kommer nye drone-typer til Jagel. Indtil videre har de kun Heron-1-droner, som er spionagedroner og normalt ikke bærer raketter. Men efterfølgeren Heron TP-droner bærer raketter som kan affyres med det samme, når elektronikken selv har fundet målet. Intet menneske har mulighed for at gribe ind i denne automatiserede proces, når dronen først er programmeret. Desuden er det planlagt, at også Triton-dronen kommer til Jagel. Triton-dronen kan ikke undvige civile fly automatisk for at undgå en eventuel kollision.

Der findes ingen retfærdig krig. Selvom ISILs ledere er forbrydere, så vil krig aldrig være en løsning på problemet. Det lykkedes heller ikke i Afghanistan. Krig mod terror skaber ingen fred. Til gengæld får vi endnu flere krige, og po-

litikerne har hverken kunnet skabe fred i Afghanistan, Irak, Libyen, Syrien eller i Mali. Overalt hvor NATO har blandet sig med militær vold, har vi fortsat krig. NATO-tropper kommer for at blive, og hentes ikke hjem. ISIL-ledelsen er glad for NATO-angrebene i Syrien og Irak, fordi det er den bedste lejlighed til at rekruttere nye terrorister. Når de mindre søskende blev myrdet af NATO-fly allerede som skolebørn, vil storebror måske melde sig frivilligt til ISILs terrorgrupper.

Terror er et resultat af NATOs krigsførelse, som også kan betegnes som imperialistiske krige. Før tyske (og danske) tropper deltog i krige mod islamiske folk, var antallet af islamistiske terrorgerninger i Tyskland (og Danmark) nul. Terrorgerninger som hævn for NATOs militære gerninger mener jeg heller ikke er retfærdig. Men det er totalt uforståeligt hvordan det kan ske at NATO-politikere, som accepterer militær vold som politisk magtmiddel, ikke kan forudse, at den måde de bruger militæret på, selv skaber terrorister.

På et punkt har de tyske politikere dog overholdt folkeretten: Internationale aftaler påbyder militæret, at vigtige militære stillinger aldrig må være i nærheden af storbyer. Derfor findes ECR-Tornado kampfly og droner ikke ved Berlin, og heller ikke ved Hamborg eller i Köln-Bonn området. Tysk militær har udpeget to forholdsvis tyndt befolkede områder – i vores grænseland med Jagel, og Büchel i Eifel-bjergene. Grunden til at militærbaserne ikke må være i nærheden af storbyer er, at militære hævn gerninger for NATO-angreb vendt mod tyske baser så medfører færre civile ofre. Disse mulige ofre bor i grænselandet, og det er os.

Tyske soldater dræber med Elektronisk Krigsførelse fra deres sikrede bunker i Bramstedtlund. Dronernes piloter fra Jagel og i ECR-Tornado flyene overvåger fra en højde, hvor ISILs soldater ikke kan skyde dem ned. Herved kommer der ikke længere døde soldater hjem i zinkkister. Ofrene er langt væk, og sammenhængen med soldaternes ugerninger forbliver skjult. Soldaterne er måske ikke selv bevidst om, at deres gerninger foran computeren eller på skrivebordet er en krigshandling. Forbundsværnets oprustning med cyberkrig, droner og elektronisk krigsførelse er en yderligere optrapning af risikoen for, at vi kommer i krig og vil dø af det. Vores grænseland med Bramstedtlund, Stadum og Jagel bliver til en magnet, som tiltrækker krigsfare ligesom den tidligere atomvåbenbase Meyn udenfor Flensborg tidligere var det i et kvart århundrede. Vi har kæmpet for, at atomvåbenbasen blev lukket, og det er sket. Jagel bør ligeledes lukkes, og forbundsværnet bør afskaffes.

Fredsaktivister protesterer fortsat næsten hver eneste måned i Jagel mod forbundsværnets oprustning med droner og elektronisk krigsførelse.

Læs mere (på tysk): [Jagel.BundeswehrAbschaffen.de](#)

HULLER I TRAKTAT MOD MILITARISERING AF RUMMET

Af professor Nayef Al-Rodhan fra Geneva Centre for Security Policy

Indledningen til Ydre rum-traktaten fra 1967 taler om at bruge det ydre rum til fredelige formål. Mange tror at dette etablerer et generelt forbud mod militære aktiviteter i rummet, men traktaten indeholder ikke sådanne retligt bindende bestemmelser. Henvisningen til fredelig udnyttelse af rummet er nemlig ikke medtaget i den bærende del af traktaten, men er blot ”et mål”.

Traktaten blev udarbejdet under Den Kolde Krig, hvor de to supermagter allerede havde udnyttet det ydre rum til militære formål gennem rekognoscerings- og varslings satellitter. Derfor var ingen af dem villige til at lægge begrænsninger på sådanne aktiviteter. Ydre rum-traktaten udelukker kun udtrykkeligt militarisering af Månen og andre himmellegemer, samt placering af masseødelæggelsesvåben i det ydre rum. Forbuddet mod masseødelæggelsesvåben gælder dog kun for permanente eller stationære genstande på himmellegemer, og tillader dermed transport af [sådanne våben](#) gennem rummet.

Bortset fra våbnene, er ansvarlig adfærd i rummet altid af stor betydning. I de vigtigste kredsløb bevæger alt sig med 27.000 km/t, så selv en pinocchio-kugle kan smadre en satellit. Før de tilgængelige muligheder begynder at indsnævres endnu mere, bør verdenssamfundet handle i samarbejdets ånd og bundet af ét grundlæggende princip: Hvis rummet bliver mere usikkert, vil dette ikke betyde selektivt usikkert, men usikkert for os alle.

Der er dog tegn på fremskridt, for i februar 2018 blev [FN-komiteén COPOUS](#) enig om ni retningslinjer for “space sustainability”, der understreger behovet for informationsudveksling og forsigtighed med laserstråler i rummet. Disse retningslinjer er ikke juridisk bindende, men repræsenterer et tiltrængt skridt fremad mod samarbejde og tillidsskabelse i det ydre rum.

[ISNblog.ethz.ch/security/preventing-future-conflicts-in-outer-space](https://isnblog.ethz.ch/security/preventing-future-conflicts-in-outer-space)

USA TRUER MED ATOMBOMBER MOD CYBER-ANGREB

Ikke-nukleare strategiske angreb er en ny kategori af trusler, som USA om nødvendigt vil bekæmpe med atomvåben – og nu er cyber-angreb mod amerikansk infrastruktur kommet med i denne bunke. USA fastholder hermed fortsat muligheden for at bruge atomvåben i et first-strike angreb. NATO har tilsvarende erklæret, at et cyberangreb på et medlemsland kan blive betragtet som et angreb mod dem alle, og udløse et samlet modangreb.

Atom-strategien blev udvidet under præsident Barack Obama med mere end en billion dollars til nye missiler og sprænghoveder, samt bombefly og ubåde til at affyre dem med. USA vil også udvikle mindre atomvåben beregnet til taktisk brug på en slagmark – mindre betyder her som Hiroshima-bomben.

Rusland udvikler tilsvarende våben, og præsident Vladimir Putin storpralede i en tale om sine nye våbensystemer. Flest overskrifter gav hans brug af en video, hvor missiler ramte Trumps private golfklub. Ikke mange opdagede, at samme dårlige grafik tidligere var brugt mod Obama, og er mindst ti år gammel. Forhåbentlig er de nye russiske atomvåben også mest sjuskede skræmmebilleder – men stormagternes våbenkapløb går fortsat amok.

DOMMEDAGSUR RYKKEDE TÆTTERE PÅ MIDNAT

Den kendte Domsday Clock har fået et ryk i forkert retning, og står nu på to minutter før midnat. Det er en stramning fra sidste år, hvor den blev sat på 2,5 minutter. Atomic Scientists Bulletins nedtælling med Domsdagsuret blev skabt i 1945 af bekymrede forskere, der havde været med til at udvikle de første atomvåben. Uret er deres indikator for verdens sårbarhed overfor atomvåben, men har siden 2007 også inkluderet truslen fra klimaændringer og ny teknologi. Denne nyeste vurdering har dog i høj grad fokus på specielt atommagternes investering i udvikling af nye atomvåben.

Efter Murens fald blev Uret kortvarigt sat på mere afslappede værdier som 10-17 minutter før. Det samme var sket fra 1969-1972 og under en kortvarig lettelse i 1963. Det ny markante trusselsniveau sker under præsident Donald Trump, men Domsdagsurets voldsomme nedtur startede allerede i tidligere præsident Barack Obamas sidste periode som præsident i årene 2015 og 2016, hvor klokken rykkede fra seks til kun tre minutter før. Så lave værdier er ellers kun blevet anvendt under Den Kolde Krigs hårdeste perioder omkring 1984 og i de tidlige 50ere.

tom

ENDNU FLERE SOLDATER SKAL NU KONTROLLERE CIVILE

Af Tom Vilmer Paamand

Først skulle danske soldater bare midlertidigt hjælpe lidt til ved civile opgaver herhjemme, men forsvarsministeren snakkede samtidig om at vænne folk til at møde soldater på opgave i gadebilledet. Nu rummer det nye forsvarsforlig dedikerede tropper til brug mod civile. En ny infanteribataljon på 500 mand, samt operationsstyrker fra Jæger- og Frømandskorps, og et vagthold fra Livgarden, skal nu "med meget kort varsel kunne træde til som støtte for politiet". Der er hermed lagt op til, at forsvaret rutinemæssigt skal deltage i politiets opgaver, så grænserne mellem politi og soldater udviskes.

I en del andre lande bruges militære korps til at holde folket i ro, men i Danmark var "Slaget på Fælled" en hård lektie. Politiet ville i 1872 trods Grundlovens ord forbyde en demonstration, og indsatte husarer med sabler mod de forsamlede. Ingen blev dræbt, men omkring 100 kom til skade. Hverken politi, militær eller befolkning ønskede at se dette gentaget. Derfor har de eneste soldater på arbejde i danske gader hidtil været Livgarden og lignende paradeforestillinger, samt Hjemmeværnet med samme magt som en skolepatrolje.

Denne rimelige praksis ændres nu, for Justitsministeren vil give soldater politimæssige beføjelser til at anvende våben samt anholde og ransage civile i Danmark. I det sidste halvår har soldater været sat til kontrol ved grænsen i Sønderjylland, samt til bevogtningsopgaver i København, og dette kan nu legalt brede sig. Danmark har ellers fastholdt en god tradition for, at soldater først bruges hvis der bliver krig, eller udsendt på fjerne missioner. At begynde at anbringe dem i vores gader er en glidebane og bidrager til den øgede militarisering af samfundet, hvor soldater nu får lov til at fylde mere og mere.

[Justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2018](https://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2018)

SULTESTREJKE FØRTE TIL DANSK MILITÆRNÆGTERLOV

Af Martin Vestergaard, lektor i journalistik, militærnægter i Gribskov 1981–1982

En ung mands sultestrejke mod at trække i uniform fik Rigsdagen til at vedtage loven om civil værnepligt den 13. december 1917. Men den unge aktivist og hans kampfæller af konsekvente antimilitarister havde intet ønske om at blive militærnægtere, men mente muligheden ville bremse deres agitation.

Mange tusinde unge danskere har siden aftjent deres værnepligt som militærnægtere. At de overhovedet har haft det valg, kan de takke den sultestrejkende antimilitarist og maskinarbejder Holger Rasmussen for. Han var anledningen til, at Danmark som den første land i verden gav unge mænd mulighed for at sige nej til militærtjeneste og i stedet aftjene deres værnepligt ved civilt arbejde.

Men Holger Rasmussen vil nok nødtigt hyldes her 100 år efter vedtagelsen af loven om civil værnepligt. Lige så indædt en modstander Holger Rasmussen var af militæret, lige så stærkt førte han og hans fæller i Foreningen af Konsekvente Antimilitarister en kampagne mod lovforslaget, som de kaldte *"et skammeligt Snigløb mod den antimilitaristiske Agitation"*.

Som medlem af Foreningen af Konsekvente Antimilitarister havde han og andre unge værnepligtige svoret for hinanden, at de aldrig ville indgå i militæret og al dens væsen. De var inspireret af en såkaldt syndikalistisk strømning på venstrefløj, der var imod partidannelser og socialdemokratisk styring af fagbevægelsen. For dem var direkte handling vigtigere end vedtagelser i partier og parlamenter. Syndikalisterne stod bag en række protestmøder og spektakulære aktioner, hvor *"Stormen på Børsen"* i 1918 nok er den mest kendte i eftertiden.

Pacifister var de ikke, så det var ikke en modstand mod at bære våben, der drev deres kamp mod militærtjeneste. Nej, det var modstanden mod 1. Verdenskrig og forløbet op til krigen, der skabte en voldsom vrede blandt aktive på den politiske venstrefløj i Europa. De havde håbet, at den internationale solidaritet mellem arbejderne på tværs af landene kunne forhindre *"kapitalisternes krig"*.

I stedet så de, at socialdemokratierne i flere europæiske lande blev grebet af national eufori og støttede op om militæret og krigen, blandt andet i det nægtige naboland Tyskland. Danmark forholdt sig neutral under krigen, men Socialdemokratiet var med til at bevilge 10 millioner kroner ekstra til militæret for at indkalde 50.000 mand, til hvis Danmark blev involveret i krigen.

"Socialdemokratiet har skændet ethvert håb, som det arbejdende folk nærrede til det som fredsfaktor, og er gået stik imod, hvad det gennem en menneskealder har hævdet om den våbenløse neutralitet", lød oppositionens angreb. Socialdemokratiets svigt blev et hovedtema i venstrefløjens agitation i krigsårene, hvor lav realløn og høj arbejdsløshed gav venstreoppositionen vind i sejlene. I dette højspændte politiske klima med megen social uro gennemførte Holger

Rasmussen sin stædige og konsekvente kamp mod at trække i uniform, og syndikalisterne eget ugeblad Solidaritet skrev mange og lange artikler om sagen:

"Han blev med Magt ført paa Session og blev under Politibevogtning ført til Christiansholms Batteri, hvorfra han, efter at have iført sig Uniformen, blev overført til Arresthulen i det gamle Stokhus. Her berøvede man ham hans civile Tøj, og han begyndte som Protest mod sin Frihedsberøvelse at Sultestrejke. ....

Naar han paa Lørdag, den 25. November, atter føres fra Arresten til Sygehuset, har den unge Mand i sin heltemodige Kamp mod den tvungne værnepligt i alt været fængslet – sultet og lidt – i 97 dage."

Holger Rasmussen fortsatte sin aktion frem til januar 1917, hvor han fik bevilget en lille orlov. Han røg ind igen, sultestrejkede og efter 22 dages sultestrejke i træk blev han løsladt. Den radikale forsvarsminister P. Munch bekræftede, at disse sultestrejkende værnepligtige røg ind i fængslet igen så snart de var kommet til hæfterne på et hospital, hvorefter det hele startede forfra med nye sultestrejker.

Flere andre konsekvente antimilitarister sultestrejkede samtidigt, men sagen om Holger Rasmussen slog bredt igennem i medierne, også i borgerlige aviser som Berlingske Tidende og Jyllands-Posten, der udviste en vis medfølelse og sympati for den unge mands kamp. Ekstra Bladet skrev den 11. oktober 1916 som det første, større medie om Holger Rasmussen sultestrejke: *"En militærnægter som nægter at spise"*.

Dagen efter havde flere andre aviser en notits om sagen, blandt andet Politiken og i Aftenbladet: *"Man må sige, at den kun 20-årige militærnægter, maskinarbejder Holger Rasmussen, energisk kæmper for sit standpunkt."* Den 28. oktober 1916 havde Ekstra Bladet en stort opsat artikel på forsiden: *"Militærnægteren Holger Rasmussen lammet. – et resultat af hans gennemførte sultestrejke."* Artiklen i Ekstra Bladet blev omtalt i en række andre aviser, men mest afgørende var nok omtalen i Socialdemokraten den 1. november 1916. Her kom

Standhaftige Militærnægtere.

**Lammet paa Hænder og Fodder
paa Grund af Sult.**

København, Lørdag.

Den unge Holger Rasmussen, som var idømt 4 × 5 Dages Vand og Brød for at have nægtet at iføre sig Soldatertøjet, har i Fængslet gennæmført en Sultestrejke, der igen har bevirket, at Rasmussen har faaet en Lammelse i Hænder og Fodder. Han er nu indlagt paa Garnisonssygehuset.

— Samtidig har Militærnægteren Niels Johansen udstaaet sin Straf paa 2 Maaneders Fængsel og bliver i Aften hyldet ved en Festlighed af sine Venner og Meningsfæller.

avisens redaktør med en opfordring: *"I anledning af Holger Rasmussens sultestrejke henstiller Socialdemokraten til forsvarsministeren, om det ikke var muligt at træffe en ordning, hvorved denne unge mand kan aftjene sin værnepligt ved et fornuftigt, almennyttigt arbejde for staten".*

Sagen blev drøftet i regeringen. Ministrene med den radikale statsminister C. Th. Zahle i spidsen aftalte at løse problemet med militærnægterne, og *"alle gav tilslutning til denne tanke"*. På mødet deltog ministrene fra alle Rigsdagens fire partier, der få måneder forinden var gået sammen i en såkaldt borgfreds-regering. Stabilitet og enighed skulle sikre, at Danmark kunne balancere sin neutrale status under krigen, så den megen medieomtale og folkelige sympati for de unge antimilitaristers aktioner var yderst ubejlig.

Denne *"holden ro på bagsmækken"* var også praktiseret over for militærnægtere i årene forud. Gjorde nogle værnepligtige voldsomt modstand mod at træde ind i militæret, så lempede militæret dem ud af bagdøren. Det skulle jo nødigt smitte. Stærkt kristne og pacifister, der ikke ville bære våben, blev rent administrativt overflyttet til opgaver i forsyningsstropperne eller som sygepassere.

Reelt havde Danmark ikke et *"militærnægterproblem"* før Foreningen af Konsekvente Antimilitarister og deres 30–40 medlemmer i 1915/16 besluttede sig for at føre en kamp mod militærtjeneste. Regeringen ønskede at få vedtaget sin lov hurtigst muligt for at tage kraften ud af deres agitation.

Som forsvarsministeren udtrykte det: *"...Men enhver, der vil tage praktisk paa denne Sag, vil være paa det rene med, at der ikke tilnærmelsesvis er den samme Glans og det samme Martyrium for nogen ved at nægte at fælde Træer samtidig med, at andre Borgere bliver Soldater, som ved at nægte at deltage i Militærtjeneste."*

Forhandlingerne trak ud i over et år. De forsvarsvenlige partier frygtede, at det ville blive så attraktivt at udføre civil værnepligt, så ingen ville aftjene ved militæret. De fik igennem, at tjenestetiden for militærnægtere skulle være længere end for soldater, og det civile arbejde meget lidt attraktivt. Det blev til fysisk hårdt skovarbejde i 20 måneder.

Under de mange debatter om sagen i Rigsdagen forsøgte ordførerne fra De radikale og Socialdemokratiet at spille det moralske kort. Loven skulle vedtages af hensyn til kristne og pacifister, sagde de udadtil.

De ville nødigt sige åbent, hvad det egentlige formål var, men da de borgerlige kritikere blev ved med at fremture, måtte forsvarsminister P. Munch tale lige ud af posen. *"Jeg tror, at dette Lovforslag vil være egnet til at virke lam-mende på Bevægelser af den Karakter, som det hidtil har drejet sig om, og jeg forstaaer meget vel, at man fra de paagældendes Side ikke vil sætte pris på en saadan Lovgivning."*

Til det ømme spørgsmål om, hvorfor Danmark ikke bare gjorde som England og indførte en mulighed for våbenfri tjeneste inden for militæret, måtte forsvarsministeren igen sige åbent, at man ikke ønskede at få antimilitaristiske uroelementer inden for militærets rammer. Det kunne medføre ravage og sågar sabotage fra deres side. Loven endte med at blive vedtaget med stort flertal i begge Rigsdagens kamre: Landstinget og Folketinget.

Lige til det sidste førte Foreningen af Konsekvente Antimilitarister en voldsom kampagne mod loven, som de mente var et anslag mod deres antimilitaristiske agitation. Og udsigten til at militærnægtere skulle fælde træer i 20 måneder betegnede de som det rene slaveri. Foreningen arrangerede en række velbesøgte protestmøder over hele landet, hvor de sammenkoblede deres sultestrejker med en agitation mod den varslede militærnægterlov. I København kom der flere tusinde tilhørere.

I Norge og Sverige havde regeringerne i 1917 også overvejelser om at lave en militærnægterlov, fordi de som Danmark have mange unge, som gennemførte hvad de kaldte en værnepligtsstrejke. Men det tog flere år at blive politisk enige om en ordning i de lande.

I England kunne man fra 1916 værge sig mod at bære våben, men man skulle lave andet arbejde inde for militæret. Derfor kan man med en vis ret sige, at Danmark var først med at indføre en mulighed for at blive militærnægter og udføre sin værnepligt i civil regi.

I starten af 1918 ankom de første 10 militærnægtere til Gribskovlejren i Nordsjælland, hvor de udførte skovarbejde. Antimilitaristerne havde kun foragt til overs for disse officielle militærnægtere: *"Ingen af vore Medlemmer, som Loven jo er bestemt for, har bøjet sig for den. Kun meget faa religiøse Militærnægtere, der kommer fra de mørkeste missionske Egne af Landet, har søgt ind under den."*

I Socialdemokratiets egen historie *"En bygning vi rejser"* fra 1954 står der: *"Regeringen fik efter en del besvær gennemført en lov, der fritog militærnægterne for at være soldater, men til gengæld bestemte, at de i stedet skulle yde civilt arbejde. Loven mødte en del modstand fra De konservative og Venstre, og den tilfredsstillede heller ikke militærnægterne, men den løste i realiteten spørgsmålet"*.

Foreningen af Konsekvente Antimilitarister fortsatte agitationen ved at nægte al værnepligt, også den nye mulighed for at aftjene værnepligten civilt, men omtalen af deres aktioner ebbede ud, og i 1919 blev foreningen opløst. Det kan skyldes meget andet end den nye mulighed for at blive militærnægter. Verdenskrigens gang ændrede sig, og der var nu andre fronter at kæmpe på for de aktive syndikalister og ungsocialister.

IKKEVOLDENS GRAND OLD MAN ER DØD

Af Jens Thoft

Gene Sharp er død som 90-årig. Han var voldsomt præget af Gandhi, og udgav en række fagbøger om ikkevoldskamp. De vigtigste er trebindsværket "The Politics of Nonviolent Action" med de kendte "198 Methods of Nonviolent Action", og den mest læste er "From Dictatorship to Democracy".

Gene Sharp var sammen med Bertrand Russell med til at organisere Londons første atommarch i 1958, og han arbejdede sammen med fredsforskerne Johan Galtung og Arne Næss. I 70'erne var han medredaktør af den internationale fredsavis "Peace News". I en lang periode var han leder af Harvard University "Center for International affairs". I 1982 inviterede han mig til Harvard for at holde foredrag om mine teser om "Ikkevold som strategi i klassekampen".

Gene Sharp var grundlægger af "The Albert Einstein Institution", en organisation baseret på frivillige bidrag, som beskæftiger sig med udviklingen af ikkevoldelige kampmidler. Han teorier fejrede i hans sidste år meget store triumfer. Jeg tænker her på de ikkevoldelige revolutioner, der fik Sovjetunionen til at bryde sammen. Det betød at det amerikanske militær fik øjnene op for den kraft, der ligger i folkelige ikkevoldelige protester. De folkelige protester i Hviderusland og Ukraine var baseret på Gene Sharps teorier. I sine sidste år fik han støtte fra Ford Foundation og RAND Corporation. Begge var organisationer, som vi i ungdomsoprøret betragtede som ren CIA-finansiering. Oprøret på Maidan Pladsen i Ukraine var også baseret på Sharps teorier, og det amerikanske militær sikrede oprørerne telte, mad og kommunikationsmidler.

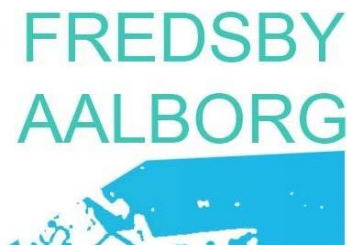
Jeg husker Gene Sharp som en karismatisk personlighed. Æret været hans minde.

FREDSBY AALBORG

I Aalborg er initiativet "Fred i Verden – Fredsby Aalborg" sat i søen af arkitekt Niels Erik Thomsen. Det bakkes op af diverse kendte folk fra byen: "Aalborg skal være stedet, hvor man henvender sig, når man vil kende verden, se ind i fremtiden og arbejde for fred og bæredygtig udvikling."

Som skridt på vejen var indbudt "en gruppe politiske personer, kendt for deres store erfaring og humane livssyn" til at holde foredrag. De første var Mogens Lykketoft og Özlem Cekic – samt noget mindre oplagt Per Stig Møller. Alle causerede over emnet "Fred i verden".

Læs mere på [Facebook.com/fredsbyaalborg](https://www.facebook.com/fredsbyaalborg)

AMK HOLDER ÅRSMØDE PÅ TVIND DEN 11–13. MAJ

Igen i år holder AMK årsmøde sammen med Tvinds "Peace Conference".

Fredsfestivalen, med temaerne *Meeting the Other – Peace is more than a lack of war*, har taler, musik og workshops med gode oplægsholdere (fx fra AMKs hovedbestyrelse), og oplæggene er på engelsk.

Vi håber, at AMKs medlemmer får lyst til at deltage i arrangementets mange relevante indslag, samt til dens film og underholdning. AMK har booket mulig overnatning til jer fredag nat, og et mødelokale til fredag aften, hvor AMK holder sit ordinære Årsmøde fra klokken 19. Deltagere til Årsmødet får fri adgang til fredsfestivalen, kaffe, aftensmad og overnatning fredag, samt morgenmad, frokost og kaffe lørdag. Bemærk at Tvind er alkoholfrit område.

Overnatning på stedet fungerer som på et vandrerhjem – husk selv at tage sovepose eller lignende med. AMK giver op til 300 kroner i tilskud til rejsen mod fremvisning af togbillet (eller bil) for udgiften over de første 100 kroner, beregnet efter billigste bus/tog pris for pågældende rejse. Mødet foregår på Det Nødvendige Seminarium, Skorkærvej 8, 6990 Ulfborg.

Tilmelding (og indsendelse af forslag til Årsmødets dagsorden) skal ske senest den 3. maj til Hermod Folke Hansen, Nørremarksvej 4, 6880 Tarm, via tlf: 97373163 mobil: 20623163 eller via e-mail til: info@aldrigmerekrig.dk.

Husk at anføre hvis du ønsker seng samt kørsel til og fra Ulfborg station.

ALDRIG MERE KRIGS ÅRSMØDE 11. MAJ KL. 19

DAGSORDEN

- Valg af ordstyrer og referent
- Hovedbestyrelsens beretning
- Indkomne forslag
- Forslag til arbejdsplan
- Valg af hovedbestyrelse, revisorer og revisorsuppleant
- Fastsættelse af kontingent
- Tid og sted for Årsmødet i 2019
- Eventuelt

RADIO FOR FLYGTNINGE OG POSITIV FRED

Radiomanden Arne Hansens kommer vidt omkring med nysgerrig mikrofon:

Mod opbygningen af et EU-militær

Lave K. Broch fra Folkebevægelsen mod EU er kritisk over ensidig militarisering uden tilsvarende satsning på fredelig forebyggelse og konfliktløsning.

Våbenproduktion – hvem sælger Danmark våbnene til?

Om problemerne ved den danske satsning på våben til eksport som nyt vækstområde bl.a. til Pakistan, ved fredslobbyist Tom Vilmer Paamand.

Hvad betyder forsvarsforliget – og hvorfor egentlig dansk oprustning?

Bjarne Laustsen (S) om forsvarsforliget, USAs historiske rolle, invasion i Irak med dansk deltagelse og NATOs fremrykning mod Ruslands grænser.

Fredsforsker Jørgen Johansen om ikkevolds-teoretikeren Gene Sharp

Jørgen gennemgår nyligt afdøde Gene Sharps teorier, der bruges over hele verden, fx ved det vellykkede oprør i Serbien mod Milosevic styre.

Taler fra fakkeltøget for Nobelprisvinderen ICAN

Stemmingsbillede fra fakkeltøget i Oslo til ære for Nobelprisvinderen ICAN, inklusive flere prominente græsrodder og politikere.

Interview med en dansk aktivist fra Danske Læger mod Kernevåben

Alexandra Schou var i Oslo for at fejre, at International Campaign to Abolish Nuclear Weapons vandt Nobelprisen for indsatsen mod atomvåben.

Find optagelserne fra FLR-Dialog på: ArneHansen.net/dialog/fred

FREDSBUDSKAB I X FACTOR

Poul Pedersen fra AMKs bestyrelse fik sit budskab igennem i X Factor. Dommerne sagde "Nej" til fortsat deltagelse, men Blachman, Remee og Sanne gav ham dog gode ord for engagement. "Old man's punk" kaldte Reemees sangen, før kameraet fulgte Poul til bussen. PaxMusik.dk/pages/03paxmusik.html

DR.dk/tv/se/x-factor-2018/-/x-factor-2018-01-12

IRAK-AFGHANISTAN-TRIBUNALET

Tribunalforeningen har fået nedsat sit tribunal med Bjørn Elmquist i spidsen for lægerne Bente Rich og Ole Hartling, jurist Preben Søgaard Hansen og økonom Christen Sørensen. Disse gode folk arbejder frem imod en to dages høring i begyndelsen af november måned, og vil kunne offentliggøre deres konklusioner inden udgangen af året. Den officielle Irak- og Afghanistankommission efterlod jo en lang række overordnede spørgsmål ubesvarede, som tribunal vil finde svar på. Tom Vilmer Paamand hjælper dem med research mm, og er sammen med Hasse Schneidermann også aktiv i foreningen bag.

IrakTribunal.dk/irak-afghanistan-tribunalet-undersoger-krigene

Ansvarshavende redaktør: Tom Vilmer Paamand. Kortere tekster uden navn på er af redaktøren. Redaktionen modtager gerne stof fra medlemmer og andre, helst i elektronisk form og med udenlandske tekster oversat.

Redaktionen gør opmærksom på, at henvisninger og artikler i bladet kan have indhold, der ikke nødvendigvis udtrykker redaktionens eller foreningen Aldrig Mere Krigs holdninger. Giv gerne bladet videre. Genbrug af teksterne helst efter aftale og med kildeangivelse.

Kontakt Landskontoret:

Hermod Folke Hansen, Nørremarksvej 4
6880 Tarm. Telefon: 9737 3163
E-mail: info@AldrigMereKrig.dk

Besøg vores websteder:
www.AldrigMereKrig.dk
[Facebook.com/aldrigmerekrig](https://www.facebook.com/aldrigmerekrig)

Regnskabsfører (kasserer):

Hermod Folke Hansen, Nørremarksvej 4
6880 Tarm. Telefon: 2062 3163
E-mail: info@AldrigMereKrig.dk
Bank: Arbejdernes Landsbank
Reg. 5396 Konto. 0309139
Giro via posthus: 80237278
MobilePay: 42667118

Hovedbestyrelse:

Arne Hansen, Sønderjyllands Allé 35, 9900 Frederikshavn

Mobil: 3042 0818. Mail: arne@aldrigmerekrig.dk

Hasse Schneidermann, Markmusvej 18, 8410 Rønne

Mail: hasse@aldrigmerekrig.dk

Hermod Folke Hansen, Nørremarksvej 4, 6880 Tarm

Mobil: 2062 3163. Mail: hermod@aldrigmerekrig.dk

Poul Pedersen, Fyrresvinget 35, 8600 Silkeborg

Mobil: 4045 0847. Mail: mailto:poul@aldrigmerekrig.dk

Tom Vilmer Paamand, Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård

Mail: tom@aldrigmerekrig.dk

Suppleanter:

Dorte Lykke Holm, Strandbakkevej 9, 8305 Samsø

Mail: dorte@aldrigmerekrig.dk

Bo Richardt, Kastanievej 14, 4990 Sakskøbing

Mail: bo@aldrigmerekrig.dk

Peder Frode Hansen, Skårupvej 7, 7700 Thisted

Tlf.: 9842 5542

ArneHansen.net

Tlf.: 2333 4460

Fredsministerium.dk

Tlf.: 9737 3163

Tlf.: 8683 6690

PAXmusik.dk

Tlf.: 5051 0328

FRED.dk

Tlf.: 6076 9167

GrandmothersDanmark.dk

Tlf. 49 13 18 87

Fredsvagt.dk

Tlf.: 9797 4215

Aldrig Mere Krigs bestyrelse

Arne

Hasse

Hermod

Poul

Tom

Til:

Returadresse: Aldrig Mere Krig, Nørremarksvej 4, 6880 Tarm

<p>Bliv medlem af AMK Støt freden – "knæk et gevær med os Der er brug for pacifistiske synspunkter mere end nogensinde. Vi har brug for dig. Vi har brug for at blive flere.</p>			
<p>Vi arbejder på at finde alternativer til oprustning og på at udvikle forsvarsformer, der bygger på ikke-vold.</p> <p>Aldrig Mere Krig er ikke knyttet til noget parti eller nogen religiøs forening.</p>	<p>_ Oplysning om Aldrig Mere Krig</p> <p>Inkluderet i medlemskab er bogen Krudt uden Kugler og AMKs emblem</p>	<p>Enkeltperson Kr. 225</p> <p>Par Kr. 300</p> <p>Student mm. Kr. 150</p> <p>Pensionist Kr. 150</p> <p>Civil værnepligt Kr. 150</p>	
<p>Navn -----</p> <p>Adresse -----</p> <p>Tlf. -----</p> <p>E-mail -----</p> <p>At være pacifist er en livsholdning. Aldrig Mere Krig blev startet i 1926 og er i dag en af landets ældste fredsorganisationer.</p> <p>– derfor er AMK en gammel forening, der ikke kun kører på enkelte mærkesager</p> <p>– det er livet det drejer sig om, og den "sag" forældes ikke.</p> <p>Fred er en menneskeret – Krig er en forbrydelse mod menneskeheden</p> <p>Konflikter bør altid løses med fredelige midler</p> <p>Læs principprogram og vedtægter: AldrigMereKrig.dk/sider/vedtaegt.htm – også Facebook.com/aldrigmerekrieg</p>			